

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

आचार्यसेतुः (साहित्यम्) - प्रथमपत्रम्
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2021-22

पत्रम् - विषयः -
अध्येतुः नाम - पञ्जीकरणसंख्या -
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डाः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् -
दिनाङ्कः -

आचार्यसेतु: (साहित्यम्) - प्रथमपत्रम्

विषय: - साहित्यदर्पण: (प्रथम-दशमपरिच्छेदौ) - 100 अङ्काः।

निर्देश: - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् पत्रे (5) खण्डानि सन्ति।
अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing five (5) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्ड:-क

अङ्काः - 20 X 02 = 40

निर्देश: : अस्मात् खण्डात् केचन् विंशति (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty (20) questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. भामहस्य मते काव्यप्रयोजनं किम् ?
2. पुरुषार्थाः के ?
3. गुणानां शब्दार्थधर्मत्वं केन प्रकारेण स्वीक्रियते?
4. 'विधेया विमर्शः' इत्यस्य कोऽर्थः?
5. 'सरसौ' इति पदस्य विग्रहः कः ?
6. गुणाः काव्ये किं कुर्वन्ति?
7. छेक इति पदस्य कोऽर्थः?
8. कीदृशः शब्दः प्रमाणम् ?
9. वक्रोक्तिः कतिधा ? कानि च नामानि तद्भेदानाम् ?
10. प्रहेलिकायाः कति भेदाः ?
11. रसे के नियतस्थितिकाः ?
12. यमकालङ्कारे शब्दयोः आवृत्तिः कथं भवति ?
13. अर्थापत्तेः अनुपलब्धे प्रमाणान्तरत्वं के अङ्गीकुर्वन्ति ?
14. बाह्यं वस्तुजातं कदा न भासते ?
15. मम्मटभट्टेन प्रतिपादितं काव्यलक्षणं किम्?
16. पूर्णोपमा-लुप्तोपमयोः को भेदः ?
17. न्यायमते मोक्षो नाम कः ?
18. अनन्वय-लाटानुप्रासयोः को भेदः ?
19. साधर्म्यस्य सादृश्यस्य च को भेदः ?
20. न्यायमते कति प्रमाणानि सन्ति ? कानि तानि ?
21. 'अदोषौ' इति पदस्य व्युत्पत्तिः का?

22. पण्डितजगन्नाथस्य काव्यलक्षणं किम्?
23. भामहाचार्यस्य काव्यलक्षणं लिखत।
24. वाक्यस्य लक्षणं किम्?
25. काव्यप्रकाशः केन रचितः ?

खण्डः—ख

अङ्काः - 05 X 08 = 40

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight (08) questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. काव्यात् चतुर्वर्गफलप्राप्तिः कथमिति स्पष्टयत ।
2. दर्पणकर्तुः काव्यप्रयोजनस्य वैशिष्ट्यं लिखत।
3. विद्वन्मानसहंस इत्यत्र रूपकमेव, न तु श्लेषः इति समर्थयत।
4. अष्टप्रकारकं श्लेषालङ्कारं सोदाहरणं व्याख्यात।
5. उपमालङ्कारस्य चत्वारः अंशाः के ? सोदाहरणं विवृणुत।
6. पुरुषार्थानां सामान्यं स्वरूपं लिखत।
7. स्मरणालङ्कारं सदृश-विसदृशप्रकारेण विवृणुत।
8. यथाग्रन्थं मम्मटाचार्यस्य काव्यलक्षणं दूषयत।

खण्डः—ग

अङ्काः - 02 X 10 = 20

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four (04) questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. रूपक-परिणामयोः भेदं विचारयत।
2. 'वाक्यं रसात्मकं काव्यम्' इति लक्षणं विशदयत।
3. यथाग्रन्थं काव्यप्रयोजनं स्पष्टयत।
4. लुप्तोपमायाः क्यच्-क्यङ्-णमुल्गतप्रकारान् सोदाहरणं विवृणुत।

